

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur
mr. H.M. Meijdam
Postbus 90653
2509 LR Den Haag

**Directoraat-Generaal
Wonen en Bouwen**
Directie Kennis en
Verkenningen
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
Sandra Kessels
T 06-27038462
sandra.kessels@minbzk.nl

Datum 11 juni 2013
Betreft adviesaanvraag Wonen en zorg

Kenmerk
2013-0000336912

Uw kenmerk
-

Geachte heer Meijdam,

In het Regeerakkoord heeft het kabinet Rutte II forse hervormingen aangekondigd in de langdurige zorg om de zorguitgaven in de hand te houden. Deze voornemens zijn uitgewerkt in de gezamenlijke agenda 'Van systemen naar mensen' van de bewindslieden van VWS (8 februari 2013) en de brief en notitie 'Hervorming van de langdurige ondersteuning en zorg' die staatssecretaris Van Rijn 25 april jl. naar de TK heeft gestuurd. Deze hervormingen hebben ook hun doorwerking op de woningmarkt. Tegelijkertijd kan het woonbeleid bijdragen aan de transitie in de langdurige zorg.

Bij de hervormingen in de langdurige zorg is er grofweg sprake van drie verschuivingen:

- Van intramuraal naar extramuraal. Er zijn meer mensen met een vraag naar zorg en ondersteuning die op de zelfstandige woningmarkt blijven wonen. De vraag is of deze mensen in hun eigen woning kunnen blijven wonen of dat er specifiek aanbod gerealiseerd dient te worden.
- Van Rijk naar gemeenten en zorgverzekeraars. Er vindt een grote verschuiving van taken en verantwoordelijkheden plaats, waardoor het lokale speelveld sterk in beweging is. Gemeenten krijgen meer taken en moeten met minder budget de zorg, ondersteuning en begeleiding voor ouderen en mensen met beperkingen op een andere wijze organiseren. De vraag is welke afwegingen zij gaan maken als het gaat om wonen, bijvoorbeeld woningaanpassingen en geschikt woningaanbod voor ouderen en mensen met beperkingen.
- Van collectieve zorg en ondersteuning naar informele en particuliere zorg en ondersteuning. Ouderen en mensen met beperkingen moeten in het nieuwe beleid in eerste instantie zorg en ondersteuning zelf organiseren. Degenen die hiertoe onvoldoende hulpbronnen hebben kunnen aanspraak maken op collectieve voorzieningen. Dit betekent dat er een groter beroep op mantelzorg en informele hulp gedaan gaat worden. Wat kan het wonen hieraan bijdragen?

Met deze brief wil ik de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur vragen zijn licht te laten schijnen over de gevolgen van de beleidsveranderingen in de langdurige zorg voor de woningmarkt. Het betreft een briefadvies dat eind 2013 gereed dient te zijn.

Datum
11 juni 2013
Kenmerk
2013-0000336912

Ik wil u vragen daarbij in te gaan op de gevolgen voor de woningmarkt, voor de sturing en governance en de ruimtelijke gevolgen van deze hervormingen. Om vervolgens op basis van deze analyse handelingsperspectieven van burgers, woningcorporaties, marktpartijen, gemeenten en de Rijksoverheid aan te reiken. Aan de vraagzijde gaat het zowel om de groep ouderen als jongere leeftijdscategorieën met een vraag naar zorg en ondersteuning (lichamelijke of verstandelijke beperkingen of psychische problemen). Aan de aanbodzijde gaat het over de ontwikkeling van het aanbod 'wonen met zorg' op de zelfstandige woningmarkt. Daarbij kan 'wonen met zorg' diverse verschijningsvormingen hebben: van zelfstandig wonen met informele of particuliere zorg en ondersteuning, via zelfstandig wonen met een zorgsteunpunt in de nabijheid (24-uurs zorg/ toezicht) tot woningen in een woonzorgcomplex, waar zorg en diensten op afroep beschikbaar zijn.

Ik verzoek u om in het briefadvies in te gaan op de volgende zaken. Welke gevolgen hebben de hervormingen binnen de langdurige zorg (alle sectoren) voor:

1. de woningmarkt: vraag/aanbod, beschikbaarheid, prijs/ kwaliteit van het aanbod, de dynamiek op de woningmarkt;
2. sturing en governance: rolverdeling tussen partijen, veranderingen in het lokale/ regionale speelveld, organisatie van wonen met zorg;
3. ruimtelijke patronen en verschillen: nabijheid wonen-voorzieningen, stad-omvland-landelijk gebied?

Bovenstaande zaken moeten bezien worden in een bredere context. Waar nodig verzoek ik u ook demografische ontwikkelingen, ontwikkelingen in de medische gezondheidszorg, technologische ontwikkelingen en andere ontwikkelingen te betrekken.

Ik verneem graag of u in de gelegenheid bent in te gaan op deze adviesaanvraag.

Hoogachtend,
De minister voor Wonen en Rijksdienst,

drs. S.A. Blok